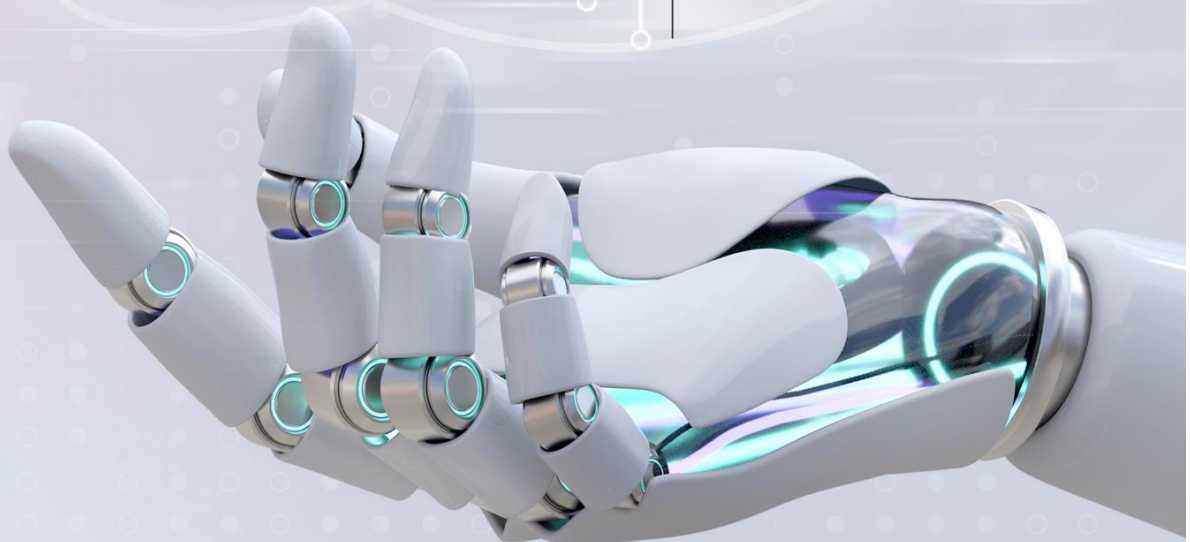

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS

PERSPEKTĪVAS UN PROBLĒMAS

TEMATISKS
LITERATŪRAS
SARAKSTS

2024

VPK BIBLIOTĒKA

VPK BIBLIOTĒKAS GRĀMATAS UN E-RESURSI

Tematiskais saraksts sastādīts, lai atklātu mākslīgā intelekta jomu daudzveidību, lai sekmētu tā izmantošanas iespēju un problemātikas izzināšanu. Publikācijas kārtotas tematiski, autoru un nosaukumu alfabēta secībā, ievērojot valodu principu.

APZĪMĒJUMI:

- VPK Bibliotēkas krājumā esošie iespieddarbi ar norādītām elektroniskā kataloga saitēm.
  - E-resursi ar norādītām tīmekļa saitēm (resursi aprakstīti 2024. gada augustā).
  - VPK Bibliotēkas krājumā esošie iespieddarbi, kas pieejami arī elektroniskā formātā.
- Datubāzes "HeinOnline" resursi ar norādītām tīmekļa saitēm, kas ir pieejami VPK un VP darba datoros līdz 2024. gada novembrim (<https://heinonline.org>).

Mākslīgais intelekts = datorzinātnes apakšnozare, kas nodarbojas ar intelektuālas uzvedības automatizāciju.

Mākslīgais intelekts = pētījumi, kā likt datoriem darīt lietas, ko pašlaik cilvēki dara labāk.

Mākslīgais intelekts = skaitļošanas procesu pētījumi, kas ļauj uztvert, spriest un darboties.

[Mākslīgais intelekts // Nacionālā enciklopēdija.](#)

SATURS

Mākslīgā intelekta tiesiskais regulējums	3
Cilvēktiesības.....	4
Civiltiesības	5
Krimināltiesības.....	6
Mākslīgais intelekts nozarēs	7
Izglītība	7
Patērētāju nozares	8
Radošās industrijas	8
Policijas darbs	9
Tiesu darbs	10
Mākslīgais intelekts un noziedzība	11
Mākslīgā intelekta droša lietošana	13

MĀKSLĪGĀ INTELEKTA (MI) TIESISKAIS REGULĒJUMS

e EP deputāti pieņem vēsturisku likumu — Mākslīgā intelekta aktu // Eiropas parlaments, 2024. (13.marts). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 // Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2024 (12. jūlijs). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e Informatīvais ziņojums "Par mākslīgā intelekta risinājumu attīstību" // Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2020. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Eiropas Parlaments 2024. gada 13. martā apstiprināja Mākslīgā intelekta aktu, kas garantē gan drošību, gan pamattiesību ievērošanu un vienlaikus rosina inovāciju ieviešanu.

EP deputāti pieņem vēsturisku likumu — Mākslīgā intelekta aktu // Eiropas Parlaments.

oe Mākslīgais intelekts: tiesību izaicinājumi un iespēju evolūcija : Mākslīgā intelekta un datu mijiedarbība : "Jurista Vārda" tematiskais izdevums // Jurista Vārds. – Nr. 18/19 (2023, 2. maijs). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e Ministru kabineta rīkojums Nr. 490 Par Digitālās transformācijas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam // Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2021. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e Purmalis Ritvars. Mākslīgais intelekts un nākotnes regulējuma dilemma = Artificial Intelligence and Future Regulatory Dilemma : [referāts Latvijas Universitātes 79. starptautiskajā zinātniskajā konferencē, Rīgā] // Tiesības un tiesiskā vide mainīgos apstākļos. – Rīga, 2021 // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]

e Terjuhana Jūlija. ES Mākslīgā intelekta akts ir publicēts ES Oficiālajā laikrakstā: svarīgākie datumi // Jurista Vārds. - 2024, 25. jūlijs. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

AI-dweri Khalid Mohamad. Legal Challenges to Artificial Intelligence (between Reality and Hope) : [Mākslīgā intelekta tiesiskie izaicinājumi (starp realitāti un cerībām)] // Journal of Legal. - Ethical and Regulatory Issues. - Vol. 25. - Special Issue 4 (2022). - pp. 1-9

Artificial Intelligence // Stock, Melissa. Biometric data and new technologies : the law and practical issues on technologies such as CCTV, facial recognition and drones / Melissa Stock, MA BA(Hons). - Minehead, Somerset : Law Brief Publishing, 2022. – pp. 107-120

e Artificial Intelligence and Fundamental Rights : Report : [MI un pamattiesības] // FRA European Union Agency for Fundamental Rights, 2020. – 108 pages. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Benabed Anis, Tudoran Lucica. Artificial Intelligence towards International Regulations, Frameworks and Laws in the World of Globalization: Implications and Challenges : [Mākslīgais intelekts ceļā uz starptautiskajiem noteikumiem, regulām un likumiem globalizācijas pasaulē: Ietekme un izaicinājumi] // Perspectives of Law and Public Administration. - Vol. 12. - Issue 2 (June 2023). - pp. 268-274

Burkadze Khatuna. The Legal Aspects of Artificial Intelligence Based on the EU Experience : [Mākslīgā intelekta juridiskie aspekti, pamatojoties uz ES pieredzi] // Law and World, Vol. 20 (2021), pp. [8]-[13]

De Gregorio Giovanni. The Normative Power of Artificial Intelligence : [Mākslīgā intelekta normatīvais spēks] // Indiana Journal of Global Legal Studies. - Vol. 30. - Issue 2 (2023). - pp. 55-80

e Gellers Joshua. Rights for Robots : Artificial Intelligence, Animal and Environmental Law : [Robotu tiesības : mākslīgā intelekta, dzīvnieku un vides tiesības. Kā tiesības var piemērot necilvēciskām būtnēm]. - UK: Taylor & Francis, 2021. - 191 pages. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL. - [DOI 10.4324/9780429288159]

Eiropas Komisija 19.02.2020. publicēja Balto grāmatu par mākslīgo intelektu. Tajā izklāstīti nākotnes ES reglamentējošo noteikumu galvenie principi attiecībā uz mākslīgo intelektu Eiropā. Norādīts, ka ir ļoti svarīgi, lai šīs vadlīnijas būtu balstītas ES pamatvērtībās, tostarp cilvēktiesību ievērošanā.

Galvenie konstatējumi un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras atzinumi // Mākslīgais intelekts un pamattiesības

Kaur Inderpreet, Puri Chander Gopal. Impact of Artificial Intelligence on Legal Industry : [Mākslīgā intelekta ietekme uz tiesību nozarī] // International Journal of Law Management & Humanities. - Vol. - 4 Issue 2 (2021). - pp. 346-354

Kharitonova Y. S., Savina V. S. Artificial Intelligence Technology and Law: Challenges of Our Time : [Mākslīgā intelekta tehnoloģijas un tiesības: mūsdienu izaicinājumi] //Perm University Herald Juridical Sciences. - Vol. 49 (2020). - pp. 524-549

e Peng Shin-yi Lin, Ching-Fu, Streinz Thomas. Artificial Intelligence and International Economic Law : [Mākslīgais intelekts un starptautiskās ekonomiskās tiesības]. – Cambridge: Cambridge University Press, 2021. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL. – [DOI 10.1017/9781108954006]

Shivani. Artificial Intelligence in Legal Profession : [Mākslīgais intelekts tiesību nozarē] // Supremo Amicus. - Vol. 18. - pp. 895-900

e Sousa Antunes Henrique, Freitas Pedro, Oliveira Arlindo. Multidisciplinary Perspectives on Artificial Intelligence and the Law : [Mākslīgā intelekta un tiesību daudznazaru perspektīvas : Vadošo tehnoloģiju, ētikas un tiesību zinātnieku referāti]. – Germany, Cham: Springer Nature, 2024. – 457 pages. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL. - [DOI 10.1007/978-3-031-41264-6]

Cilvēktiesības

e Barkāne Irēna. Cilvēktiesību nozīme mākslīgā intelekta laikmetā : Privātums, datu aizsardzība un regulējums masveida novērošanas novēršanai : Monogrāfija. - Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2023.

- 657 lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]

e **Helmane Inese.** Mākslīgā intelekta regulējums jābalsta spēkā esošajās cilvēktiesībās // LV portāls, 2024 (14. maijs). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

ee **Kaprāne Stella.** Mākslīgais intelekts un pamattiesību aizsardzība : "Jurista Vārda" tematiskais izdevums // Jurista Vārds. – Nr. 18/19 (2023, 2. maijs). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e **Nākotnes** tiesību nodrošināšana : Mākslīgais intelekts un pamattiesības : Kopsavilkums // Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, 2021. – 17 lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL : [PDF]

e **Silīna Ieva.** Neregulēts mākslīgais intelekts – kā ceļu satiksme bez noteikumiem. Saruna ar LU pētnieci Barkāni // LSM.lv, 2024 (15. jūlijs). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e **AI in Law Enforcement: Balancing Security and Privacy with Human Rights** : [Mākslīgais intelekts tiesībaizsardzībā: Drošības un privātuma līdzsvarošana ar cilvēktiesībām] // Legal Research and Analysis, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

 Aydal Aybike, Mazlum, Aysenur. The Effect of Artificial Intelligence on Personal Data Protection and Ethical Usage of It : [Mākslīgā intelekta ietekme uz personas datu aizsardzību un to ētisku izmantošanu] // GSI Articletter. - Vol. 27 (2022). - pp. 106-121

 Duminica Ramona, Ilie Diana Maria. Ethical and Legal Aspects of the Development and Use of Robotics and Artificial Intelligence. Protection of Human Rights in the Era of Globalization and Digitisation : [Robotikas un mākslīgā intelekta attīstības un izmantošanas ētiskie un juridiskie aspekti. Cilvēktiesību aizsardzība globalizācijas un digitalizācijas laikmetā] // Journal of Law and Administrative Sciences. - Vol. 19 (2023). - pp. 20-53

 Florea Ana Maria. Artificial Intelligence & Human Rights in the European Union : [Mākslīgais intelekts un cilvēktiesības Eiropas Savienībā] // Law Review. - Vol. 12. - Special Issue 2022 (2022). - pp. 80-90

 Spyropoulos Fotios, Androulaki Evangelia. Aspects of Artificial Intelligence on E-Justice and Personal Data Limitations : [Mākslīgā intelekta aspekti e-tiesiskuma un personas datu izmantošanas jomā] // Journal of Legal. - Ethical and Regulatory Issues. - Vol. 26. - Issue 3 (2023). - pp. 1-8

e **Ünver H. Akin.** Artificial intelligence (AI) and human rights : Using AI as a weapon of repression and its impact on human rights : [Mākslīgais intelekts (MI) un cilvēktiesības: MI kā represīvs ierocis un tā ietekme uz cilvēktiesībām] // European Parliament, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]

Civiltiesības

 Kirillova Elena, Blinkov Oleg, Ogneva Natalija, Vrazhnov Aleksey, Sergeeva Natal'ja. Artificial Intelligence as a New Category of Civil Law : [Mākslīgais intelekts kā jauna civiltiesību kategorija] // Journal of Advanced Research in Law and Economics (JARLE). - Vol. 11. - Issue 1 (Spring 2020). - pp. 91-98

 Kharitonova Y. S., Savina V. S., Pagnini F. Civil Liability in the Development and Application of Artificial Intelligence and Robotic Systems: Basic Approaches : [Civiltiesiskā atbildība mākslīgā intelekta un robotizētu sistēmu izstrādē un izmantošanā] // Perm University Herald Juridical Sciences. - Vol. 58

(2022). - pp. 683-708

Kharitonashvili Nino. Expediency and Scope of Using AI in Civil Justice : [Mākslīgā intelekta izmantošanas lietderība un tvērums civiltiesībās] // European Journal of Economics, Law and Politics (ELP). - Vol. 10. - Issue 1 (March 2023). - pp. 1-7

Krimināltiesības

Anoushkaa N. V. Criminal Liability on Offences by Artificial Intelligence : [Kriminālatbildība par mākslīgā intelekta noziedzīgiem nodarījumiem] // Indian Journal of Law and Legal Research. - Vol. 4 Issue 5 (2022). - pp. 1-12

Boskovic Marina Matic. Implications of New Technologies on Criminal Justice System : [Jauno tehnoloģiju ietekme uz krimināltiesību sistēmu] // Journal of Eastern-European Criminal Law.- Vol. 2020. - Issue 2 (2020). - pp. 137-148

Hunter Dan, Bagaric Mirko, Stobbs Nigel. A Framework for the Efficient and Ethical Use of Artificial Intelligence in the Criminal Justice System : [Pamatprincipi efektīvai un ētiskai mākslīgā intelekta izmantošanai krimināltiesību sistēmā] // Florida State University Law Review. - Vol. 47. - Issue 4 (Summer 2020). - pp. 749-800

Kunju Pramod. Artificial Intelligence (AI) in Criminal Justice : A Primer on Implications, Ethics, Policy : [Mākslīgais intelekts (MI) krimināltiesībās : Ietekmes, ētikas un politikas pamatnostādnes]. - Great Britain : Independently published, 2023.

Lapshin Valery. A Person Subject to Criminal Liability for Violation of Transport Security Using Artificial Intelligence Technologies [Kriminālatbildība par transporta drošības pārkāpumiem, izmantojot mākslīgā intelekta tehnoloģijas] // Kazan University Law Review. - Vol. 6. - Issue 3 (Spring 2021). - pp. 166-183

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS NOZARĒS

Izglītība

- e **“ChatGPT”** radītāji laiž klajā rīku, kas var palīdzēt atpazīt mākslīgā intelekta rakstītus tekstus : [Lai palīdzētu izvairīties no mākslīgā intelekta ģenerēta plaģiāta, ir radīts rīks, kuram jāspēj atpazīt – teksta autors ir dators vai cilvēks] // tv3.lv. – *Ziņas* (2023, 1. feb.) - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **Kinis Uldis.** Mākslīgā intelekta ietekme juridiskās izglītības procesā: iespēja vai apdraudējums // *Jurista Vārds*. - Nr. 18/19 (2023, 2. maijs). - 9.-14. lpp.
- e **Mikuda Sarmis.** Mākslīgais intelekts – izaicinājumi augstākajā izglītībā šodien un rīt // LV portāls, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **Purina-Biezā Katrīna Elizabete, Ozoliņa Līga.** Mākslīgais intelekts augstākajā izglītībā : Atbalsta materiāls docētājiem // Rīgas Stradiņa universitāte, 2024. – 54 lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]
- **Bates Tony, Cobo Cristobal, Marino Olga, Wheeler Steve.** Can Artificial Intelligence Transform Higher Education? : [Vai mākslīgais intelekts var izmainīt augstāko izglītību?] // *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. - Vol. 17. - pp. 1-12
- **Crompton Helen, Burke Diane.** Artificial Intelligence in Higher Education: The State of the Field [Mākslīgais intelekts augstākajā izglītībā: Situācija nozarē] // *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, Vol. 20 (2023), pp. 1-22
- **Ghita Iulia Adelina, Stan Angela.** The Dilemma of Teaching in the Digital Era: Artificial Intelligence, Risks and Challenges for Education : [Mācīšanas dilemma digitālajā laikmetā: Mākslīgais intelekts. Riski un izaicinājumi izglītībā] // *Jus et Civitas: A Journal of Social and Legal Studies*. - Vol. 9. - Issue 2 (2022). - pp. 56-62
- **Sarkar Bratish.** Evolution in Foreign Language Teaching : Traditional Mode to Digital Mode : [Evolūcija svešvalodu mācīšanā: no tradicionālās metodes uz digitālo] // *International Journal of Law Management & Humanities*. - Vol. 4. - Issue 2 (2021). - pp. 1286-1300
- **Stosic Lazar, Jankovic Aleksandra.** The Impact of Artificial Intelligence (AI) on Education - Balancing

Juridisko augstskolu vajadzībām izstrādāti uz MI bāzētie rīki..., kuri vairāk tika uztverti kā palīgīdzekļi juristu apmācības procesā. Tādējādi to izmantošana tikai minimāli varēja ietekmēt juristu studiju kvalitāti un tās rezultātu novērtēšanu. Taču situācija ir būtiski mainījusies pēc tam, kad 2022. gadā Open AI nāca tirgū ar saviem produktiem Chat GPT (Chat generative pretend transformer) un DALL E, jo pirmo reizi vēsturē MI ir spējīgs sniegt pārsteidzoši strukturizētu, loģiski argumentētu un reizēm pat pareizu atbildi uz sarežģītiem juridiskiem jautājumiem.

Kinis Uldis. Mākslīgā intelekta ietekme juridiskās izglītības procesā: iespēja vai apdraudējums // *Jurista Vārds*, 2023. – Nr. 18/19

Advancements and Ethical Considerations on Human Rights : [Mākslīgā intelekta ietekme uz izglītību - līdzsvars starp progresu un cilvēktiesību ētiskiem apsvērumiem] // LAW - Theory and Practice. - Vol. 40. - Issue 4 (2023). - pp. 58-72

Varynskyi Vladyslav, Donnikova Iryna, Savinova Nataliia. Artificial Intelligence in Education: Tool, Object, "Subject" of Learning : [Mākslīgais intelekts izglītībā: mācību rīks, objekts, subjekts] // Journal of International Legal Communication (JILC). - Vol. 10 (2023). - pp. 46-55

Patērētāju nozares

- e Dāvida Zanda. Mākslīgais intelekts un patērētāju tiesības : Personalizētās un mērķētās reklāmas // Jurista Vārds. – Nr. 38 (2019, 24. sept.). - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e Mākslīgais intelekts: kā aizsargāt patērētājus pret riskiem? // Eiropas Parlaments, 2020. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Radošās industrijas

- e Zandars Edvijs. Autortiesības un mākslīgais intelekts jeb Kā “nosvērt” radošumu? // ir.lv, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e Terjuhana Jūlija, Cīparsone Juhana. iTiesības.lv: Autortiesības un mākslīgais intelekts : [Mākslīgais intelekts un autordarba jēdziens // Sorainen, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e Kaprāne Stella. Mākslīgā intelekta un digitalizācijas ietekme uz intelektuālā īpašuma tiesībām // Jurista Vārds. - Nr. 36 (2023. 5. septembris). - 23.-28. lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Bajpai Soham. Artificial Intelligence and Its Creation: Who Owns Intellectual Property Rights? : [Mākslīgais intelekts un tā radīšana: Kam pieder intelektuālā īpašuma tiesības?] // GNLU Journal of Law Development and Politics. - Vol. 10. - Issue 2 (October 2020. - pp. 152-177

Jain Atul. Intellectual Property Rights in the Age of Artificial Intelligence : [Intelektuālā īpašuma tiesības mākslīgā intelekta laikmetā] // International Journal of Law Management & Humanities. - Vol. - 4 Issue 2 (2021). - pp. 1501-1506

Nekit Kateryna, Tokareva Vira, Zubar Volodymyr. Artificial Intelligence as a Potential Subject of Property and Intellectual Property Relations : [Mākslīgais intelekts kā potenciāls īpašuma un intelektuālā īpašuma priekšmets] // Ius Humani, Revista de Derecho. - Vol. 9. - Issue 1 (2020). - pp. 231-250

Opolska Natalia, Solomon Anna. Intellectual Property Rights to Objects Created by Artificial

Ir izdota pirmā pētniecības grāmata, kas izveidota izmantojot mākslīgo intelektu. Grāmata ir dažādu avotu kopsavilkums. Tā ietver citātus, mājas lapu atsauces uz citētajiem tekstiem un automātiski izveidotu atsauču satura rādītāju. Grāmatu ir iespējams lejupielādēt un lasīt bezmaksas.

Pirmā mākslīgā intelekta radītā grāmata // Notepad, 2024

Intelligence : [Intelektuālā īpašuma tiesības uz mākslīgā intelekta radītiem objektiem] // Law Review of Kyiv University of Law. - Vol. 2021. - Issue 3 (October 2021). - pp. 207-213

Sharma Manasvita. Intellectual Property Rights and Artificial Intelligence : [Intelektuālā īpašuma tiesības un mākslīgais intelekts] // Indian Journal of Law and Legal Research. - Vol. 5. - Issue 2 (2023). - pp. 1-24

Singh Prachi, Rajput Dev Karan. Artificial Intelligence and Intellectual Property Rights - How Far Will it Go : [Mākslīgais intelekts un intelektuālā īpašuma tiesības] // Supremo Amicus. - Vol. 32 (2023). - pp. [189]-[205]

Sen Seval, Solmaz Bilici Meryem. Protection of Artificial Intelligence Products under the Law on Intellectual and Artistic Work : [Mākslīgā intelekta produktu aizsardzība saskaņā ar Intelektuālo un mākslas darbu likumu] // GSI Articletter. - Vol. 23 (2020). - pp. 128-141

Policijas darbs

e **Mākslīgais** intelekts krimināltiesībās un policijas un tiesu iestāžu īstenotā mākslīgā intelekta izmantošana krimināllietās : Eiropas Parlamenta 2021. gada 6. oktobra rezolūcija // Eiropas Parlaments. – Strasbūra, 2021. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e **Artificial** Intelligence and Predictive Policing: Risks and Challenges : Recommendation paper : [Mākslīgais intelekts un prognozējošā policijas darbība: riski un problēmas]. – Brussels: EUCPN European Crime Prevention Network, 2022. – 20 pages- Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e **Artificial** Intelligence Toolkit : Empowering Police to Leverage Artificial Intelligence Responsibly : [Policijas iespējas atbildīgi izmantot mākslīgo intelektu. Materiālu kopums MI sistēmu plānošanā, izstrādē vai iepirkumā, izmantošanā un uzraudzībā] // INTERPOL. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

e **Bennett Mary**, Robinson Rob. Facial Recognition Technology in Law Enforcement: Striking a Balance Between Safety and Privacy : [Sejas atpazīšanas tehnoloģija tiesībsardzībā: līdzsvars starp drošību un privātumu] // JD Supra, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Blevins Madison. When Dirty Data Leads to Dirty Policing : [Kad kļūdaini, nepilnīgi dati vai dati, kas iegūti nelikumīgi vai ir apzināti izkropļoti, noved pie sliktas policijas darbības] // Richmond Journal of Law & Technology. - Vol. 29. - Issue 2 (Winter 2023). - pp. 166-226

Casey Don, Burrell Phillip, Sumner Nick. Decision Support Systems in Policing : [Lēmumu atbalsta sistēmas policijas darbā] // European Law Enforcement Research Bulletin. - Special Issue 4 (2019). - pp. 97-106

e **Chen Frank**, Hsiung Chris. Exploring AI for Law Enforcement: Insight from an Emerging Tech Expert:

Pirms tiesībsardzības iestādes izmanto mākslīgo intelektu, ir ļoti svarīgi izglītot sabiedrību un izstrādāt politiku un procedūras, lai nodrošinātu godīgu, taisnīgu un konstitucionālu tehnoloģijas izmantošanu.

AI is set to revolutionize policing: Are we ready? // Police1.com., 2024

[AI izpēte tiesībsardzībā : Jauno tehnoloģiju eksperta ieskats] // Police Chief Online, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

- e **Covenant** for Using Artificial Intelligence (AI) in Policing : [Konvencija par mākslīgā intelekta izmantošanu policijas darbā] // Science & Technology in Policing, 2021. – 7 pages. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]
- e **Facial** recognition technology gains popularity with police, intensifying calls for regulation : [Sejas atpazīšanas tehnoloģija kļūst arvien populārāka policijas vidū, pastiprinot prasību ieviest regulējumu] // CBC, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **Goldenberg Paul**, Gips Michael. AI is Set to Revolutionize Policing: Are we ready? : Surveillance towers, real-time digital fingerprinting and autonomous patrol cars are just a few examples of the tech-driven revolution in law enforcement : [Mākslīgais intelekts radīs revolūciju policijas darbā: Vai esam gatavi? : Uzraudzības iekārtas, reāllaika digitālā pirkstu nospiedumu nonemšana un autonomas patruļmašīnas ir tikai daži piemēri tehnoloģiju izraisītajai revolūcijai tiesībsardzības jomā] // Police1.com., 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **How** facial recognition tech could change the police force : [Kā sejas atpazīšanas tehnoloģija varētu mainīt policijas darbu] // Counter Terror Business. - Issue 58 (May 2024). - pp. 35-37. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **How** Is AI Used in Law Enforcement and Public Safety? : Weapon Detection, Robotic Police Work etc. [Kā mākslīgais intelekts tiek izmantots tiesībsardzībā un sabiedrības drošībā? Ieroču atpazīšana, robotizēts policijas darbs u.c.] // Diesel Plus, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Joh Elizabeth E. Artificial Intelligence and Policing: First Questions : [Mākslīgais intelekts un policija: galvenie jautājumi] // Seattle University Law Review. - Vol. 41. - Issue 4 (Summer 2018). - pp. 1139-1144

Joh Elizabeth E. Reckless Automation in Policing : [Nepārdomāta automatizācija policijas darbā] // BTLJ Commentaries. - Vol. 2022. - pp. [i]-129

- e **Lunch Nessa.** Facial Recognition Technology in Policing and Security—Case Studies in Regulation [Sejas atpazīšanas tehnoloģijas policijas darbā un drošības jomā - gadījumu izpēte] // Laws, MDPI, vol. 13(3) (June 2024). - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL
- e **Police** Facial Recognition: Safe or Scary? What You Need to Know : [Policijas sejas atpazīšana: droša vai biedējoša. Kas jums jāzina] // Luxand.cloud, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL
- e **Ryan Steelberg.** Digital Evidence Management: Unlocking The Power Of AI In Investigations : [Digitālo pierādījumu pārvaldība: Mākslīgā intelekta spēka atraisīšana izmeklēšanā] // Forbes, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL
- e **Using** facial recognition to fight crime : [Sejas atpazīšanas izmantošana noziedzības apkarošanā] // Counter Terror Business. – Issue 56 (Feb, 2024). – 31-32 pp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

- e **Kārklīnš Jānis**, Purmalis Ritvars. Mākslīgais intelekts un civiltiesiskā atbildība // Starptautisko un ES tiesību piemērošana nacionālajās tiesās. - Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, [2020.]. -16 lpp. - Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL](#)
- e **Kucina Irēna**. Mākslīgais intelekts (algoritmi) tiesās un prognostisku lēmumu taisnīgums / Irēna Kucina. // Jurista Vārds. - Nr.38 (2019, 24.sept.), 14.-16.lpp. - Pieejas veids: tīmeklis [WWW. URL](#)
- e **Vai mākslīgais intelekts uzlabos tiesas nolēmumu kvalitāti?** // Latvijas Tiesu Portāls, 2024 (16.aprīlis). - Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL](#)
- e **Vīduša Rudīte**. Tiesāšanās un mākslīgais intelekts - filozofisks skatījums // Latvijas Republikas Augstākā tiesa Senāts, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL](#)
- me **Zilgalvis Pēteris**. Mākslīgā intelekta izmantošana tiesas spriešanā // Jurista Vārds. - Nr. 06 (2024, 6. februāris). - 12.-16. lpp.
- e **AI for Law Firms: A Comprehensive Guide** : [Mākslīgais intelekts juridiskajiem birojiem: visaptverošs ceļvedis] // [www.clio.com](#) . - Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL](#)
- **Corhaneanu Bogdan-Lazar**. Artificial Intelligence in the Judicial System - A Threat to Human Rights? : [Mākslīgais intelekts tiesu sistēmā - apdraudējums cilvēktiesībām?] // Law Review. - Vol. 12. - Special Issue 2022 (2022). - pp. 91-101
- **Kumar Rahul**, Sonowal Mayurakhi. Artificial Intelligence Legal Issues and Judiciary Views : [Mākslīgā intelekta juridiskie jautājumi un tiesu sistēmas skatījums] // International Journal of Law Management & Humanities. - Vol. 4. - Issue 4 (2021). - pp. 819-825

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS UN NOZIEDZĪBA

- e **Brinks Ansis**. Krāpnieciskas grāmatas, ko sarakstījis mākslīgais intelekts, pārpludina Amazon // Kripto Media, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis [WWW. URL](#)
- m **Nilsens Vinters**. Mākslīgais intelekts kļūst ļauns : [Par mākslīgā intelekta radīšanu noziedzības novēršanai] // Ilustrētā Zinātne Nr. 12 (2021, decembris). - 60.-63. lpp.
- m **Škupelis Jānis**. Mākslīgais intelekts iedalīs trumpi arī krāpniekiem : [par mākslīgā intelekta ietekmi uz finanšu kiberkrāpniecības attīstību] // News.lv. - Dienas Bizness. – Nr. 35 (2023, 29. augusts), 36.- 37. lpp.
- me **Terjuhana Jūlija**. Dziļviltojumi un manipulācija: centieni regulēt mākslīgā intelekta izmantošanu // Jurista Vārds.- Nr. 13/14 (2024, 26. marts), 27.-30.lpp.

- e **AI-enabled future crime** : 20 different potential AI-enabled future crimes : [*Nākotnes noziedzība ar mākslīgā intelekta palīdzību : 20 dažādi iespējamie nākotnes noziegumi, ko nākotnē varētu veicināt mākslīgais intelekts.*] // UCL, 2020. - - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: [PDF]

 Amadi Prince Samuel, Eti Herbert Best. Artificial Intelligence and Terrorism Prevention: Finding a Balance between Privacy Right and National Security : [*Mākslīgais intelekts un terorisma novēršana: Meklējot līdzsvaru starp tiesībām uz privātumu un valsts drošību*] // Indian Journal of Artificial Intelligence and Law. - Vol. 2. - Issue 2 (April 2022). - pp. 56-85

 Blount Kelly. Seeking Compatibility in Preventing Crime with Artificial Intelligence and Ensuring a Fair Trial : [*Centieni panākt savietojamību noziedzības novēršanā ar mākslīgo intelektu un taisnīgas tiesas nodrošināšana*] // Masaryk University Journal of Law and Technology. - Vol. 15. - Issue 1 (Summer 2021). - pp. 25-52

 Goksu Bekir Bera, Ozer Ugur. Responsibility for Damages Caused by Artificial Intelligence : [*Atbildība par mākslīgā intelekta radītajiem kaitējumiem*] // GSI Articletter. - Vol. 23 (2020). - pp. 64-81

- e **Rowan Philp**. How to Identify and Investigate AI Audio Deepfakes, a Major 2024 Election Threat : [*Kā identificēt un izmeklēt mākslīgā intelekta audio viltojumus, kas ir viens no galvenajiem 2024. gada vēlēšanu draudiem?*] // Global Investigative Journalism Network, 2024. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

- e **The Data Police**: How AI and Big Data are Reshaping Crime Prevention : [*Datu policija : Kā mākslīgais intelekts un lielle dati maina noziedzības novēršanu*] // DATA-POP Alliance, 2022. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

- e **Toulas Bill**. Facebook accounts hijacked by new malicious ChatGPT Chrome extension [*Facebook kontu nolaupšana ar jaunu ļaunprātīgu ChatGPT Chrome paplašinājumu*] // Bleeping Computer, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Mākslīgā intelekta tehnoloģijām ir pielietojums noziedzības novēršanā un atklāšanai, taču tās var tikt izmantotas noziedzīgiem mērķiem daudzos dažādos veidos.

Noziegumi, kas rada lielas bažas: audiovizuāla/vizuāla atdarināšana, bezpilota transportlīdzekļi kā ieroči, pielāgota pikšķerēšana, mākslīgā intelekta kontrolētu sistēmu darbības traucēšana, plaša mēroga šantāža, mākslīgā intelekta radītas viltus ziņas.

Vidējas bīstamības noziegumi: militāro robotu ļaunprātīga izmantošana, datu piesārņošana, uz mācībām balstīti kiberuzbrukumi, autonomi dronu uzbrukumi u.c.

AI-enabled future crime// ucl.ac.uk, 2020

MĀKSLĪGĀ INTELEKTA DROŠA LIETOŠANA

- **Donahjū Lauri.** Mākslīgais intelekts un tiesību nākotne jeb kā nebūt par upuri slepkavīgam robotam // LV portāls, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL
- **Hokings Stīvens.** Īsas atbildes uz svarīgiem jautājumiem. - Rīga : Jāņa Rozes apgāds, 2020 – 155.-164. lpp.
- **Kaprāne Stella.** Mākslīgā intelekta pielietošanas riski darba tiesībās // Jurista Vārds. - Nr. 20 (2024, 14. maijs), 34.-39.lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL
- **Mākslīgais intelekts – izmanto to droši // CERT.lv : Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL**
- **Šveicars Raivis.** Mākslīgais intelekts: vai Pandoras lāde? : [Par mākslīgā intelekta radītajām iespējām un potenciālajiem drošības riskiem] // Lasi.lv, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL